

3. Hu S.C., Kao W.F., Tsai J., Chern C.H., Yen D., Lo H.C., Lee C.H. Analysis of prehospital ALS cases in a rural community, Zhonghua Yi Xue Za Zhi, „Taipei”, 1996, Vol. 58 Issue 3, 2014, pp. 171-6.

4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 roku w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20070600408>.

5. Ustawa z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410). – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20061911410>.

6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad ekranizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. z dnia 3 marca 2011 r.). – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20110460239>.

7. Zasady organizacji ratownictwa medycznego w Krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Warszawa, luty 2013 r. – Режим доступу: <http://www.straz.gov.pl>.

8. Dane statystyczne SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. – Режим доступу: <http://www.wim.mil.pl/mwm/1457-lotnicze-pogotowie-ratunkowe-pomoc-przychodzi-z-gry>.

9. Jakubaszko J., Kierunek ratowniczo-medyczny: studia licencjackie pierwszego stopnia, Polskie Towarzystwo Medycyny Ratunkowej. Wrocław, 2007.

УДК 351.862

Подскальна О. А., учений секретар, ІДУЦЗ

СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА ТА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

В статті аналізуються питання функціонування системи цивільної оборони в Республіці Польща та подальшого українсько-польського співробітництва в контексті європейської інтеграції України, з урахуванням підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, підготовки до асоційованого партнерства з Механізмом цивільного захисту.

Ключові слова: *система цивільної оборони, Державна пожежна служба Республіки Польща, українсько-польське співробітництво, механізм цивільного захисту, надзвичайна ситуація, інтеграція в Європейський Союз, управління.*

The article analyzes the functioning of the system of civil protection in the Republic of Poland and further Ukrainian-Polish cooperation in the context of European integration of Ukraine, considering the Association Agreement between

Ukraine and the European Union and preparation for associate partnership with the Civil Protection Mechanism.

Keywords: *system of civil protection, State Fire Service in Poland, Ukrainian-Polish cooperation, civil protection mechanism, emergency (situation), integration into the European Union, management.*

Постановка проблеми. Стратегічний курс України на інтеграцію до Європейського Союзу в рамках Угоди про асоціацію та поглиблення особливого партнерства з НАТО з урахуванням нових викликів та загроз, що постають перед Україною, зумовлюють необхідність вдосконалення і подальшого розвитку національної системи реагування на надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру, державного управління у сфері цивільного захисту.

У цьому контексті Державною службою України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС України) проводиться робота з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, забезпечення керівництва діяльністю єдиної державної системи цивільного захисту населення і територій, рятувальної справи, техногенної та пожежної безпеки, посилення національної безпеки у сфері оцінки ризиків надзвичайних ситуацій, поглиблення міжнародного співробітництва щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Розробка стратегії реформування державного управління у сфері цивільного захисту також потребує наукового забезпечення, внесення змін до чинного законодавства та прийняття нових нормативно - правових актів, використання досвіду державного управління та функціонування систем цивільного захисту в країнах – членах Європейського Союзу.

В цих та інших питаннях корисним є накопичений досвід роботи на цих напрямках в сусідній з Україною Республіці Польща, яка першою із країн світу визнала незалежність нашої держави у 1991 році та є стратегічним партнером України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Робота державних структур, що відповідають за питання цивільного захисту (цивільної оборони), запобігання, планування і реагування на надзвичайні та кризові ситуації в інших країнах, зокрема членах Європейського Союзу, на даний час є недостатньо дослідженою.

Основним матеріалом при дослідженні питань функціонування системи цивільної оборони в Республіці Польща стали відповідні акти законодавства з питань цивільної оборони [1, 8–14, 17–18], дослідження польських науковців [7, 15–16, 19–21], інформаційний інтернет – ресурс на офіційних сайтах Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної цивільної оборони Республіки Польща, Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Республіки Польща, Державної пожежної служби Республіки Польща [2–5].

Наукова новизна матеріалів статті полягає в тому, що аналізується питання функціонування системи цивільної оборони в Республіці Польща, державного управління, українсько-польського співробітництва в контексті європейської інтеграції України, сучасний стан виконання положень міжурядової угоди в галузі попередження катастроф, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків. Це підтверджує актуальність та практичну цінність даної статті.

Постановка завдання. Метою статті є проведення аналізу функціонування системи цивільної оборони в Республіці Польща, державного управління у цій сфері та українсько-польського співробітництва в контексті євроінтеграції України, оцінки його позитивних моментів та переваг, підготовки України до асоційованого партнерства з Механізмом цивільного захисту.

Виклад основного матеріалу. З урахуванням наближення системи цивільного захисту в Україні до європейських стандартів, співпраці в рамках Механізму цивільного захисту Європейського Союзу та адаптації національного законодавства з цих питань до законодавства Європейського Союзу корисним буде проведений аналіз функціонування системи цивільної оборони в Республіці Польща, враховуючи її членство в Європейському Союзі та НАТО, а також високий рівень українсько-польського співробітництва в контексті євроінтеграції України.

Аналіз польських джерел свідчить, що становлення та розвиток системи цивільної оборони в Республіці Польща, державного управління у цій сфері відбувалися подібно до інших європейських країн.

Нинішня організація цивільної оборони в Республіці Польща регулюється Законом від 21 листопада 1967 року “Про загальний обов’язок захисту Республіки Польща” (далі – Закон) та відповідними адміністративними актами до нього.

Національну цивільну оборону Республіки Польща очолює голова, який призначається Прем’єр-міністром за поданням міністра внутрішніх справ. Керівник Національної цивільної оборони підзвітний міністру внутрішніх справ. Головний комендант Державної пожежної служби обіймає посаду заступника голови Національної цивільної оборони.

Розпорядженням Ради Міністрів Республіки Польща від 25 червня 2002 року визначено повноваження голови Національної цивільної оборони, керівників цивільної оборони воєводств, повітів і гмін.

До завдань голови Національної цивільної оборони відносяться: підготовка проектів основних положень і принципів діяльності цивільної оборони; встановлення загальних правил виконання завдань цивільної оборони; координація конкретних заходів і здійснення контролю за виконанням завдань цивільної оборони через органи урядової адміністрації та органи територіального самоврядування. Голова Національної цивільної оборони в межах своєї компетенції видає розпорядження, затверджує інструкції та правила.

Цивільна оборона в Республіці Польща організована відповідно до адміністративного поділу території на 16 воєводств, які поділяються на 308 повітів, що розділені на 2489 гмін, включно з 65 містами, що мають статус повітів. Керівниками місцевих органів цивільної оборони є воєводи, старости, війти та бургомістри (президенти міст).

До сфери дії керівників цивільної оборони воєводств, повітів і гмін належить керівництво та координація підготовки і реалізації заходів цивільної оборони через державні установи, підприємства та інші структури, а також громадські організації, діючі на їх території.

Відповідно до статті 137 Закону до завдань цивільної оборони відносяться: захист населення, підприємств, громадських об'єктів і культурної спадщини, порятунк та надання допомоги людям, які постраждали від воєнних дій; співпраця з метою боротьби зі стихійним лихом, екологічними загрозами, а також ліквідації їх наслідків.

Закон також визначає адміністративні органи, компетентні у справах цивільної оборони; склад і порядок створення формувань цивільної оборони; обов'язки громадян в сфері цивільної оборони (служба цивільної оборони, тренінги з основ цивільного захисту суспільства); тренінги з цивільного захисту для учнів та студентів.

Виконання завдань цивільної оборони покладено на формування цивільної оборони, які створюються розпорядженнями міністра внутрішніх справ, а також за розпорядженнями воєвод, старост, війтів та бургомістрів (президентів міст). Формування цивільної оборони можуть також створюватися роботодавцями.

Точна специфікація завдань цивільної оборони, що включені до Першого Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949 р. стосовно захисту жертв міжнародних збройних конфліктів, підписаного в Женеві 8.06.1977 р., прийнята Республікою Польща 19.09.1991 р.

Упродовж останніх років у структурі цивільної оборони Республіки Польща відбулись зміни, пов'язані зі вступом до ЄС та НАТО.

Одним із важливих елементів цього процесу стало перепідпорядкування цивільної оборони в 1997 році від Міністерства оборони до Міністерства внутрішніх справ. Виникнення широкого кола питань, пов'язаних з кризовим управлінням, спричинило зміни назви відповідних структурних підрозділів в адміністраціях воєводств: з Воєводського інспектората цивільного захисту на Відділ кризового управління, охорони населення і оборонних справ, а потім на Відділ безпеки і кризового управління. Розпочали також діяльність центри кризового управління. Керівництво цивільною обороною здійснюється на рівні гмін, повітів і воєводств через розробку і виконання так званих планів заходів цивільної оборони, які є найважливішою інструкцією для влади у разі виникнення загрози для населення.

Завдання координації заходів щодо захисту критичної інфраструктури

в Республіці Польща покладено на Урядовий центр безпеки (Government Centre for Security) Республіки Польща, який є державною бюджетною організацією, підпорядкованою безпосередньо Прем'єр-міністру, та забезпечує підтримку в питаннях кризового управління Ради Міністрів, Прем'єр-міністра, урядової комісії з кризового управління та міністра внутрішніх справ і виконує функції національного центру управління в кризових ситуаціях. Цим центром було розроблено Національну програму захисту критичної інфраструктури.

Створений відповідно до Закону від 26.04.2007 р. «Про управління в кризових ситуаціях» Урядовий центр безпеки розпочав діяти в II півріччі 2008 р. Організацію і порядок роботи Урядового центру безпеки визначає Прем'єр-міністр окремим розпорядженням. Керівника такого центру призначає Прем'єр-міністр. За поданням керівника Урядового центру безпеки Прем'єр-міністр також призначає та звільняє його заступників.

Важливе місце в системі цивільної оборони Республіки Польща займає Державна пожежна служба Республіки Польща, діяльність якої координується Міністерством внутрішніх справ Республіки Польща.

Державна пожежна служба Республіки Польща є однією з складових Національної пожежно-рятувальної системи, невід'ємною частиною внутрішньої структури безпеки держави. Вона відповідає за проведення профілактики та розпізнавання загроз, досліджень і розробок, реагування на щоденні НС, стихійне лихо (забезпечення гасіння пожеж, реагування на надзвичайні ситуації екологічного та хімічного характеру, порятунок на воді, перша медична допомога, пошук і порятунок в умовах міста тощо).

Підготовку кадрів для Державної пожежної служби Республіки Польща за різними напрямками здійснюють п'ять навчальних закладів: Головна школа пожежної служби у м. Варшава – навчання офіцерського складу; школи аспірантів у містах Краків і Познань – навчання рядового та молодшого начальницького складу; Центральна школа пожежної служби у м. Ченстохова – навчання молодшого начальницького складу, перепідготовка і підвищення кваліфікації особового складу та Підофіцерська школа в м. Бигдощі, яка проводить підофіцерські курси для особового складу кандидатів в офіцери.

За цей час вдалося реалізувати багато масштабних міжнародних навчальних та наукових проєктів, які допомогли українським рятувальникам здобути не лише безцінний досвід, а й необхідне сучасне пожежно-рятувальне обладнання.

Між українськими та польськими навчальними закладами розвивається тісна співпраця в напрямках розробки уніфікованих освітніх програм підготовки фахівців для пожежно-рятувальних служб, безпосередньо підготовки фахівців, а також інноваційної діяльності, наукових досліджень з питань цивільного захисту і пожежної безпеки.

Аналіз взаємодії України та Республіки Польща на напрямках цивільного захисту свідчить про високий рівень їх співпраці. Ще в липні

1997 року об'єднаний аварійно-рятувальний загін Дрогобицької окремої мобільної механізованої бригади МНС України, рятувальники з Полтавської спеціалізованої воєнізованої аварійно-рятувальної частини, шляховики, гідротехніки, комунальники та медичні працівники з Львівської області (понад 250 осіб) взяли участь в рятувальній операції на території Республіки Польща, надаючи допомогу Опольському воєводству в боротьбі з катастрофічною повінню та ліквідації її наслідків.

Угоду між Урядом Республіки Польща і Кабінетом Міністрів України про співробітництво та взаємну допомогу в галузі попередження катастроф, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків (далі – Угода) підписано у м. Варшава 19 липня 2002 року (ратифіковано 16 січня 2003 року Законом України № 450 - IV).

Вона визначає основні принципи добровільного на основі запиту надання допомоги під час катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій, що загрожують життю і здоров'ю людей, майну або довкіллю, та які не можуть бути повністю або швидко локалізовані власними засобами сторони, яка запитує; шляхом направлення аварійно-рятувальних груп або окремих експертів, оснащення, вантажів допомоги або іншим відповідним чином. Надання допомоги включає в себе також рятувальні та інші невідкладні роботи, що здійснюються під час катастроф, стихійних лих та інших НС.

Угодою також передбачено співробітництво у галузі розвитку методів та заходів щодо збільшення своїх можливостей у попередженні катастроф, стихійних лих, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, зокрема в таких напрямках: удосконалення системи виявлення катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій та оперативного оповіщення про їхнє наближення або виникнення на території держави однієї з сторін; підготовка до надання допомоги, згідно з цією Угодою; розробка прогнозів, запобігання та ліквідація наслідків катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій (у вигляді обміну практичним досвідом та науково-технічною інформацією), а також підготовка тренувальних заходів для спеціалістів, розробка спеціалізованих програм і курсів, співпраця окремих відповідних навчальних установ або організація спільних навчань; визначення причин катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій; обмін інформацією (подання даних вимірювань) щодо загрози та наслідків катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій, які можуть поширитися на територію держави іншої сторони.

На виконання положень Угоди у рамках українсько-польської міжурядової Координаційної ради з питань міжрегіонального співробітництва було утворено українсько-польську Комісію з питань рятування та захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій, засідання якої проведені 15–16 квітня 2013 р. (м. Казімеж – Дольни, Польща), 25–26 червня 2014 р. (м. Яремче Івано-Франківської області), 23 жовтня 2015 р. (м. Чарна, Польща) та 21–22 вересня 2016 р. (м. Рівне). Функціонування Комісії спрямоване на

подальший розвиток дієвої українсько-польської взаємодії в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків.

Порядок взаємодії підрозділів протипожежної охорони Республіки Польща та Державної служби України з надзвичайних ситуацій під час надання взаємної допомоги з ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків підписано керівниками ДСНС України та Державної пожежної служби Республіки Польща 16 вересня 2014 року в м. Арламові (Республіки Польща). Це стало ще одним кроком у виконанні Угоди та посиленні практичної взаємодії рятувальних служб двох країн. Він визначає діяльність аварійно-рятувальних підрозділів ДСНС України, а також підрозділів протипожежної охорони Республіки Польща під час спільних дій на території держав – сторін Угоди у разі виникнення катастроф, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій і пожеж та ліквідації їх наслідків.

Польська сторона надала сприяння та підтримку в проходженні у 2014 р. атестації української пошуково-рятувальної команди у системі Міжнародної дорадчої групи ООН з проведення пошуково-рятувальних операцій в умовах міста (ІНСАРАГ). Досягнуто домовленості про проведення спільних навчань з сертифікації польської та української пошуково-рятувальних команд за вимогами ІНСАРАГ у 2018 році.

Упродовж 2014 р. згідно з досягнутими домовленостями для 268 українських рятувальників організовано курси з надання невідкладної медичної допомоги на базі пожежних шкіл у містах Краків, Познань та Ченстохова. Крім того, представники ДСНС України взяли участь у міжнародних науково-практичних конференціях "Взаємодія – основа ефективного рятування" (м. Арламов, 16–17 жовтня 2014 року) та "Безпека кожного дня – принципи, сфери діяльності, учасники" (м. Чарна, 22–23 жовтня 2015 року), що дало можливість розглянути специфіки рятувальних дій відомств різних країн, алгоритми взаємодії під час надзвичайних ситуацій з урахуванням залучення добровільних пожежних об'єднань та органів місцевого самоврядування. Українські рятувальники взяли також участь у спільних навчаннях у сфері гірських пошукових рятувальних робіт (м. Санок, 19–24.05. 2015 р.) та XII міжнародних рятувальних навчаннях "Fenix – 2015" (м. Варшава, 1–3.06.2015 р.).

Польські колеги взяли участь в проведених ДСНС України та Євроатлантичним координаційним центром реагування на катастрофи у 2015 році на території Львівській області спільних міжнародних польових навчаннях з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру "УКРАЇНА – 2015", де на практиці відпрацьовано механізми спільного реагування на надзвичайні ситуації різного характеру.

22.09.2016 р. у м. Рівне підписано План спільних заходів ДСНС України та Державної пожежної служби Республіки Польща з реалізації Угоди на 2017–2018 роки. Реалізуються ряд проектів у рамках програми МЗС Республіки Польща "Польська допомога - 2016" та програми проведення теоретичних і

практичних навчань згідно з проектом “CBRN – хімічні, біологічні, радіологічні і ядерні загрози - транскордонна безпека і співпраця. Частина II”.

Висновки. Подальша розбудова сучасної та потужної системи цивільного захисту в Україні, удосконалення державного управління у цій сфері потребують ще більш тісної співпраці як з відповідними європейськими структурами так і ефективного розвитку співробітництва на двосторонньому рівні, зокрема з Республікою Польща.

Заслужують на подальше вивчення досвід функціонування добровільних пожежних бригад, залучення волонтерів у сфері системи протипожежної охорони та рятувальних дій в горах, профілактики загроз, співробітництва у рамках міжнародних проєктів та програм, спрямованих на залучення міжнародної технічної допомоги.

В умовах здійснення децентралізації в Україні корисним стане польський досвід реформування місцевого самоврядування та розподілу повноважень в частині пожежогасіння, рятування та захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій. Ураховуючи розробку в Республіці Польща нового законодавства з метою створення комплексної правової бази у сфері цивільного захисту та кризового управління, зазначене буде корисним під час подальшої імплементації законодавства України до законодавства ЄС.

Поглибленню співробітництва України та Республіки Польща у сфері цивільного захисту сприятиме також Спільна декларація Президента України і Президента Республіки Польща, прийнята у м. Києві 24 серпня 2016 року в день відзначення 25 річниці незалежності України.

Список використаних джерел

1. Закон України від 16.01.2003 № 450 - IV “Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Польща про співробітництво та взаємну допомогу в галузі попередження катастроф, стихійних лих, інших надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/616_029.

2. Інформаційні матеріали щодо функціонування Державної пожежної служби Республіки Польща [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.straz.gov.pl>.

3. Інформаційні матеріали щодо функціонування ДСНС України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dsns.gov.ua>.

4. Інформаційні матеріали щодо функціонування Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Республіки Польща [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mswia.gov.pl>.

5. Інформаційні матеріали щодо функціонування Національної цивільної оборони Республіки Польща [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ock.gov.pl/obrona_cywilna_kraju.

6. Спільна декларація Президента України і Президента Республіки

Польща, прийнята у м. Києві 24 серпня 2016 року в день відзначення 25 річниці незалежності України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/spilna-deklaraciya-prezidenta-ukrayini-ta-prezidenta-respubl-37975>.

7. Krynojewski F. Obrona Cywilna Rzeczpospolitej Polskiej. – Warszawa : Difin, 2012.

8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie sposobu realizacji edukacji dla bezpieczeństwa (Dz.U. Nr 139, poz. 1131).

9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 września 2002 r. w sprawie odbywania służby w obronie cywilnej (Dz.U. 2002.169. 1391).

10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz. U. 1993. 91. 421).

11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz.U. 2002.850).

12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz.U. 2004.181. 1872).

13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz.U. 2004. 229. 2307).

14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. 2013. 96).

15. Rutkowski C. Sieć bezpieczeństwa. Domeny, relacje, dylematy i szanse. – Warszawa: WSZiP im. Heleny Chodkowskiej, 2009.

16. Ura E., Pieprzny S. Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. – Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2015.

17. USTAWA z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2012.461) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl>.

18. USTAWA z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2013. 1166) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl>.

19. Wojtaszczak K, Materska-Sosnowska A. Bezpieczeństwo Państwa. – Warszawa: Oficyna wydawnicza ASPRA-JR, 2009.

20. Wołęjszo J. Instytucjonalizacja i optymalizacja hierarchicznego modelu matryc bezpieczeństwa publicznego oraz systemu zarządzania zasobami i działaniami ratowniczymi. – Warszawa. Danmar, 2009.

21. Zięba R., Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego, Scholar, Warszawa 2007.